

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

Een inventariserend onderzoek
naar de crossover tussen de creatieve industrie
en de veiligheidssector.

Nynke Tromp
Albert Kingma
Delft University of Technology

INVENTARISEREND
ONDERZOEK

World Design
Embassies

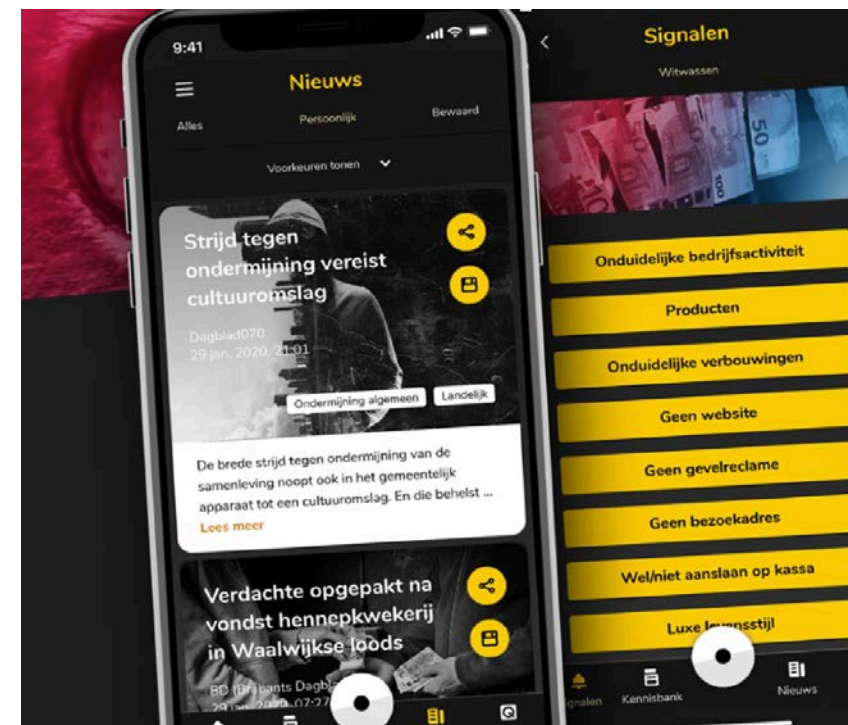
CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

Onderzoeksvraag

Om zicht te krijgen op waar de kansen liggen voor de creatieve industrie om bij te dragen in het tegengaan van ondermijning en welke kennis daarvoor nodig is, is een inventariserend onderzoek gedaan.

Wat is er gaande aan onderzoek en innovatie op het snijvlak van de creatieve industrie en de veiligheidssector met betrekking op de preventie en bestrijding van ondermijning van de Nederlandse staat, en hoe geeft dit inzicht op de kennishiaten in dit domein?

Figuur 1: App ondermijning, een kennisbank vol informatie over ondermijning, bron: ondermijningapp.nl

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

Methode

PPS Scan

Op basis van voorgaand werk van CLICKNL, de Dutch Design Foundation, en eigen kwalitatief onderzoek, zijn 12 samenwerkingen, geselecteerd voor nadere bestudering. De focus van de analyse van de projecten lag op de rol van de creatieve industrie in het project, de opgedane kennis met betrekking tot de crossover en de samenwerkingsconstructie

Verdieping

Het doel van de tweede fase is geweest om toekomstige onderzoeksvragen en kennishiaten van de creatieve industrie scherper in kaart te brengen om zo als concrete input te kunnen dienen voor de kennis en innovatie agenda van 2020.

Figuur 2: Witwassen is een van de meest veelvoorkomende vormen van ondermijning
bron: pixabay

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

World Design
Embassies

Verdieping in 3 stappen

1

Het in kaart brengen van wat al gedaan is door creatieve partijen in NL, om te begrijpen wat de creatieve industrie hiervan kunnen leren en wat de kennisbehoefte is.

2

Een overzicht aan onderzoek dat is gedaan en loopt, om te begrijpen waar we staan als het gaat om kennisontwikkeling.

3

Het verkennen van mogelijkheden voor de toekomst, op basis van ontwikkelingen op het gebied van technologie en organisatie binnen de veiligheidssector.

Figuur 3: Graffiti, sfeerbeeld
bron: Pineapple Supply Co., Unsplash

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

Resultaten 12 projecten

Figuur 4:
Een geografisch overzicht van 12 geanalyseerde projecten

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

Conclusies

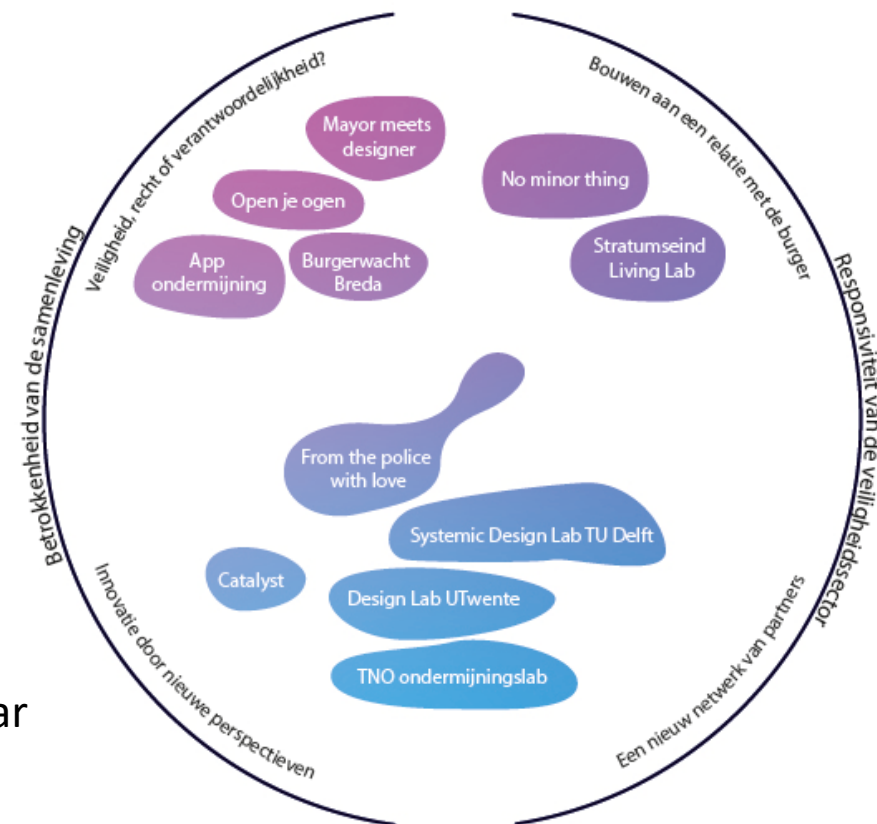
4 onderzoeksthema's

Betrokkenheid van de samenleving:

- 1 - Van veiligheid als een recht naar veiligheid als een verantwoordelijkheid
- 2 - Van de burger als object naar het onderhouden van een relatie

Responsiviteit van de veiligheidssector:

- 3 - Van een gespecialiseerde mind-set naar het benutten van nieuwe perspectieven
- 4 - Van een veiligheidssector naar een netwerk van partners.

Figuur 5: Projecten geclusterd naar de onderzoeksthema's

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

World Design
Embassies

Figuur 6: Klokkenluiders, een resultaat uit het initiatief 'Mayor Meets Designer', bron: Embassy of Safety

A. Veiligheid, recht of verantwoordelijkheid? (1/2)

Ontwerpen van rijke ervaringen en betekenis

In de samenleving mist een gevoel van urgentie, omdat de impact van ondermijning geen direct effect heeft op de burger. Mensen kunnen worden verleid om andere barrières, zoals lage meldingsbereidheid of zelf risico lopen te overkomen door creatieve disciplines

Wat voor interventies kunnen burgers helpen hun verantwoordelijkheid voor een veilige samenleving te ervaren en bieden tevens een gepaste manier om hiernaar te handelen? Wat is het repertoire van de creatieve professional hier? Hoe kan de creatieve sector mensen helpen om signalen en patronen van ondermijnende criminaliteit te herkennen?

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

Figuur 7: Exhibitie 'Open je Ogen' - CoMensha
bron: stichtingopenmind.nl

A. Veiligheid, recht of verantwoordelijkheid? (2/2)

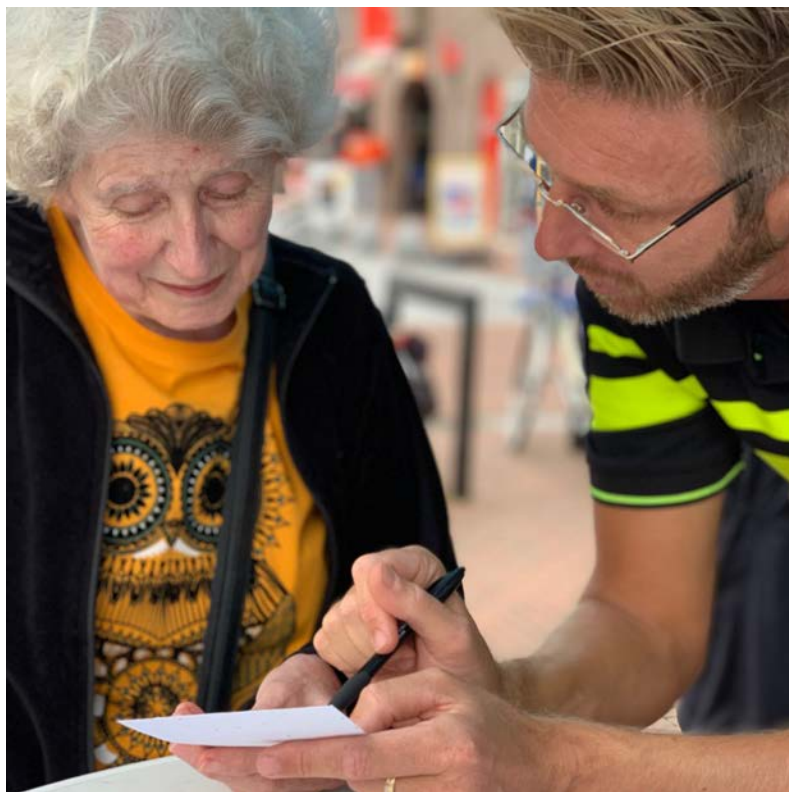
Ontwerpen in een moreel beladen context

Ontwerpers en kunstenaar kunnen goed een ervaringsperspectief inbrengen. Maar een context waar de samenleving weinig persoonlijke ervaring mee heeft, maakt reflectie een uitdaging. Daarbij is dit een domein waarin een moreel perspectief niet altijd zwart wit is, en waar belangen schijnbaar haaks op elkaar staan.

Wat maakt de context en het systeem moreel beladen en hoe dient de creatieve professional zich hiertoe te verhouden?

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

Figuur 8: Wijkagent Joost in gesprek met de burger,
From the Police with Love, bron: socialdesignpolitie.nl

B. Bouwen aan een relatie met de burger (1/2)

Ruimte maken voor menselijkheid

De creatieve sector kan de menselijkheid (terug)brenge in het vraagstuk rondom ondermijning in de rigide omgeving van de veiligheidssector, gevormd door protocollen en procedures. In het gebruik van technologie om diensten effectiever aan te kunnen bieden ligt de uitdaging deze zo vorm te geven dat deze menselijke relaties worden ondersteund

Hoe kan de creatieve sector helpen de systeemwereld van de overheid (dus ook gemeenten en andere lokale partners) helpen vermenselijken?

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

World Design
Embassies

Figuur 9: No room for sex trafficking,
een campagne om ondermijning dichterbij te brengen
bron: what-the.studio

B. Bouwen aan een relatie met de burger (2/2) Vormgeven van wederkerigheid

Veel van de principes en de methoden die in de laatste decennia ontwikkeld zijn binnen de ontwerpwereld kunnen van waarde zijn in het ontwerpen van de relatie met de burger. Het betrekken van burgers vereist wederkerigheid. Mensen moeten niet gezien worden als bronnen van informatie, maar als 'partners in crime'.

Hoe kan de creatieve industrie haar expertise toepassen in het ontwerpen van een relatie tussen overheid en samenleving?

Welke infrastructuren ondersteunen de communicatie tussen de overheid en de samenleving zodat zij betrokken worden en hun rol in het bestrijden van ondermijning begrijpen?

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

World Design
Embassies

Figuur 10: in gesprek met de burgers van Amsterdam
tijdens Catalyst, bron: nwo.nl

C. Innovatie door nieuwe methoden (1/2)

Reframing

De skill om een complex probleem te reframen waardoor het probleem makkelijker te benaderen en op te lossen is, of waardoor er andersoortige interventies worden ontwikkeld dan de gangbare, is één van de krachten van de ontwerpende disciplines. De waarde hiervan wordt al volop verkend in meerdere van de geanalyseerde projecten, maar er is nog weinig kennis over de aansluiting van nieuwe frames bij de organisatie(s).

Welke methoden of samenwerkingsstructuren en -processen helpen om nieuwe perspectieven te ontwikkelen op ondermijning, dusdanig dat ze omarmd worden door professionals binnen de veiligheidssector?

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

World Design
Embassies

C. Innovatie door nieuwe methoden (2/2)

Iteratief testen en opschalen

Cross-overs hebben nieuwe mogelijkheden voor een uitbreiding op het repertoire van de veiligheidssector laten zien. Maar kennis over structurele inbedding en opschaling van innovatie binnen de sector ontbreekt nog. De creatieve sector kan bijdragen door iteratief project door te ontwikkelen om grootschalige risico's te verlagen en innovatie te geleiden.

Hoe kan aansluiting worden gevonden bij het repertoire van creatieve professionals bij bestaande systemen van de veiligheidssector zodat interventies kunnen worden opgeschaald en ingebed?

Hoe kan de creatieve industrie bijdragen om de veiligheidssector te transformeren tot lerende organisatie?

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

D. Een nieuw netwerk van partners. (1/2)

Ontwerper als neutrale middenspeler

Om innovatie op schaal teweeg te brengen, is het belangrijk om organisatorisch bereid te zijn om samen te werken om ondermijning tegen te gaan. Door methoden te bieden voor het proces, wordt neutrale grond gerealiseerd en draagvlak voor innovatie vergroot. De creatieve industrie kan bijdragen aan het faciliteren van langdurige samenwerkingen

Hoe kan de creatieve industrie de veiligheidssector helpen om processen te ontwikkelen waarin meerdere belanghebbenden inzet tonen en verantwoordelijkheid nemen voor ondermijning?

INVENTARISEREND ONDERZOEK

World Design
Embassies

CREATIEVE AANPAK ONDERMIJNING

INVENTARISEREND ONDERZOEK

Figuur 11: design thinking tools om integraal een strategie te vormen
bron: systemicdesigntoolkit.org

D. Een nieuw netwerk van partners. (2/2)

Trans-disciplinair werken

Ook design kan het niet alleen. Design heeft niet het antwoord op alle vragen die rondom het thema ondermijning worden gesteld. De uitdaging ligt in het vormen van een sterk, betrouwbaar en duurzaam samenwerkingsverband binnen een gemeente of regio.

Hoe kan de creatieve industrie de impact van processen en samenwerkingen evalueren om te bepalen of een innovatie of samenwerking succes heeft gehad? Welke data is nodig om patronen te herkennen om ondermijning te identificeren en passende interventies te ontwikkelen in een netwerk van partners?